

JAMMERBUGT KOMMUNE

Dagsorden

Grønt Råd - Jammerbugt Kommune

19. april 2023 kl. 13:00

Mødelokale 1, Pandrup

Dagsorden:

Siden sidst.....	1
Opsamling på inspirationsmøde.....	2
Et vildere Jammerbugt.	4
Orientering fra Jammerbugt Kommune	5
Eventuelt.....	6

Deltagere: Michael Krogsgaard. Formand
Teknik og Miljøudvalget

Bjarne Jensen.
Landbruget

Mariann Stenholm.
Danmarks Naturfredningsforening

Per Pilgaard
Grundvandsrådet

Margrethe Hejlskov (ref.)
Vækst og Udvikling

Peter Vestergaard
Friluftsrådet

Lars Kristensen
Jægerråd Jammerbugt

Ole Noe
Naturstyrelsen Thy

Gitte Clausen.
Vækst og Udvikling

Siden sidst.

Sagsfremstilling:

Bilag:

Rådets udtalelse:

Opsamling på inspirationsmøde

Resume:

Rådets arbejde i 2023. Der tages stilling til om emner og principper kan godkendes

Sagsfremstilling:

Der blev afholdt inspirationsmøde for Grønt Råd den 29. marts 2023. Her blev dels drøftet ønsker til principper og form for rådets arbejde og dels ønsker til emner der kan tages op i 2023.

På mødet skal der tages stilling til om flg. form og principper kan godkendes:

Rådet ønsker

- at der afholdes 4 møder om året som foreskrevet i forretningsordenen – et i hvert kvartal.
- at der bliver et årligt møde sammen med hele TMU
- at et af møderne afholdes som en bustur med besigtigelse af et el. flere naturprojekter
- at møderne afholdes fra kl. 15.00 – 17.30
- at et af møderne evt. kan være et åbent offentligt møde.
- at der afholdes et ekstra møde om året med Grønne Råd fra andre kommuner.
- at dagsorden og referat lægges på hjemmesiden ifm alle møder

- at komme med på forkant og dermed være med til at inspirere og rådgive politikere og administration inden beslutninger træffes.
- at der sker involvering frem for orientering.
- at agere bindeled og være ambassadører der breder dialogen ud til flere borgere i kommunen.
- at der arbejdes på at skabe større synlighed omkring rådet.
- at opliste 10 grønne råd fra Grønt Råd Jammerbugt.
- at opliste 10 grønne råd for 'Et vildere Jammerbugt'

På mødet skal der nikkes til om følgende emner kan tages op i Grønt Råd i 2023 og om emnerne evt. skal prioriteres.

- Et vildere Jammerbugt
- Fokusarter
- Naturpolitik
- Råstofplan
- Tillægs regulativ for rekreativ anvendelse af Ryå
- Vandområdeplan (VP3)
- Natura 2000 handleplaner
- Grundvand, BNBO og PFAS
- Forvaltning af kommunens grønne arealer (principper)
- Grønt islæt i nye lokalplaner (principper)
- Grønt input i nye energianlæg (principper)

- Nye projekter med udgangspunkt i Grønt DK kort – potentielle naturområder
- Samspil med LUP'erne
- Samspil med Ungeråd
- Klima og klimaadfærd (Bil, Bøf, Bolig og By)

Bilag:

Opsamling fra inspirationsmødet er vedlagt som bilag 1

Rådets udtalelse:

Et vildere Jammerbugt.

Resume:

Hvordan kan Grønt Råd bidrage til udbredelsen af 'Et vildere Jammerbugt'?

Sagsfremstilling:

Drøftelse af hvordan Grønt Råd kan bidrage til udbredelsen af 'Et vildere Jammerbugt' og godkendelse af 10 grønne råd fra Grønt Råd til et vildere Jammerbugt.

Kan Grønt Råd være afsender på en kampagne målrettet kommunens borgere om 'Et vildere Jammerbugt' i foråret? Jammerbugt Kommune har en del skilte og foldere som skal ud og leve og være til gavn for kommunes borgere. Kampagnen kan evt. sætte fokus på de små tiltag vi alle kan gøre til gavn for naturen.

Mariann Stenholm, DN vil til mødet fremlægge udkast til 10 grønne råd til 'Et vildere Jammerbugt' som Grønt Råd kan være afsender på.

Der er endvidere mulighed for at medlemmer af Grønt Råd kan melde sig som frivillige i projektet 'Vilde Rødder'. Som frivillig i projektet giver man SFO'er i kommunen mulighed for at rekvirere én til en eftermiddag hvor man sammen med børnene laver aktiviteter til gavn for biodiversiteten. Vilde Rødder stiller undervisningsmateriale til rådighed.

<https://www.vilderoedder.dk/>

Bilag:

Udkast til 10 gode råd til 'Et vildere Jammerbugt' fra Grønt Råd. Vedlagt som bilag 2.

Rådets udtalelse:

Orientering fra Jammerbugt Kommune

Resume:

Der er en række emner som Grønt Råd har ønsket løbende at blive holdt orienteret om. Punktet vil indgå som fast punkt på kommende dagsordener

Sagsfremstilling:

Jammerbugt Kommune vil orientere om hvor nedenstående emner er i processen. Når et emne er der i processen hvor Grønt Råd kan inddrages rykkes det op som et selvstændigt punkt

- Vandområdeplan - VP3
- Råstofplan
- Naturpolitik
- Natura 2000 planer
- Grundvand, BNBO og PFAS

Retsgrundlag:

Bilag:

Rådets udtalelse:

Eventuelt.

Emner til næste møde.

Rådets udtalelse:

BILAG 1

Grønt Råd

Inspirationsmøde

REFERAT / Opsamling

**Møde d. 29. marts 2023 kl. 15.00-18.00,
Naturcenter Fosdalen, Fosdalvej 69, 9460 Brovst**

Deltagere:

- Bjarne Jensen, Landbruget
- Mariann Stenholm, Danmarks Naturfredningsforening Jammerbugt
- Per Pilgaard, Grundvandsrådet
- Lars Kristensen, Danmarks Jægerforbund
- Gitte Clausen, Jammerbugt Kommune,
- Margrethe Hejlskov, Jammerbugt Kommune, Sekretær.

Afbud:

Peter Vejlsø Vestergaard, Friluftsrådet,
Ole Noe, Naturstyrelsen Thy

Afledt af ønsker fra de seneste møder i Grønt Råd i 2022 afholdtes inspirationsmøde, hvor vi i fællesskab drøftede den bedste måde at sikre involvering af rådet samt sikre et stærkt medejerskab til Grønt Råd.

Inspirationsmødet afholdtes som optakt til det 1. ordinære møde d. 19. april 2023 for Grønt Råd.

Punkter

1. Velkomst og intro til mødet

Gitte Clausen bød velkommen og udtrykte stor tak til de fremmødte for at ville bruge tid på inspirationsmødet og dermed bidrage til det videre samarbejde.

2. Medejerskab og involvering. I forretningsordenen for Grønt Råd (GR) fremgår det, at 'rådet er et rådgivende forum for kommunalbestyrelsen i alle spørgsmål indenfor natur, miljø, friluftsliv og planlægning eller andre tværgående politikområder, der involverer natur og miljøaspekter eller forhold omkring friluftsliv.'

Hos medlemmer i Grønt Råd er der i 2022 ytret ønske om at intentionerne med Grønt Råd i højere grad efterleves. Hvordan kan vi sammen sikre den bedste involvering så intentionerne efterleves og hvordan kan rådets medlemmer bedst muligt være med til at tage medejerskab?

Der er et stort ønske om at kunne komme med på forkant og dermed være med til at inspirere og rådgive politikere og administration inden beslutninger træffes.

Der er et klart ønske om større grad af involvering frem for orientering, om at være den "positive" vagthund.

Grønt Råd kan være bindeled og være med til at give kommunen en fornemmelse af hvad der rør sig og hvordan stemningen er bredt ude hos kommunens borgere. Ligeledes kan medlemmerne i GR være ambassadører og være med til at brede dialogen endnu mere ud.

GR ønsker større synlighed omkring rådet og dets arbejde og ønsker også her at kommunen vil være mere aktiv og synliggøre GR's tilkendegivelser når rådet er blevet spurgt i forbindelse med forskellige emner.

For synliggørelse er også et forslag om at GR oplister 10 grønne råd fra Grønt Råd Jammerbugt. Mariann Stenholm, DN vil gerne lave udkast til '10 grønne råd'

I forhold til den grønne dagsorden er det den næste generation som er vigtig at få fat i. Det er næste generation der skal inspireres.

Forslag om at GR kunne lave ture for skolebørnene. Tur ud til Bjarne Jensen, til Store Vildmose, til Vejlerne mm

3. Opgaver i 2023. Jammerbugt Kommune orienterede om opgaver i 2023, hvor det set fra kommunens side vil være oplagt at inddrage Grønt Råd.

- Et vildere Jammerbugt
 - *Kampagne i foråret for kommunens borgere, så skilte og foldere kan komme ud at leve. Fokus på de små tiltag vi alle kan gøre.*
 - *GR's 10 gode råd til 'Et vildere Jammerbugt'*
 - *Orientering om 'Den grønne rygrad' – kortlægning af undervisningsaktiviteter indenfor natur, klima og bæredygtighed. Den grønne rygrad er en indsats der styrker den grønne undervisning og dannelse af fremtidens generationer. Danmarks Jægerforbund og Per Pilgaard har undervisningsmateriale der evt. kan være relevant.*
<https://dengronnellygrad.dk/om-den-groenne-rygrad/>
 - *Projekt Vilde Rødder. Mulighed for GR kan bidrage som frivillige? Øget fokus på skoler og institutioner med Grønt Flag?*
<https://www.vilderoedder.dk/>
- Fokusarter
 - *Tidligere aftalt at der skal indkaldes til møde for frivillige der vil være med til at undersøge for nye lokaliteter for Hedepletvinge.*
 - *Nye fokusarter kunne være Kongeørn og Markfirben*
 - *Administrationen kan ikke afsætte ressourcer til arbejdet med fokusarter i 2023*
- Naturpolitik
 - *Arbejdet med Naturpolitikken påbegyndes i regi af den nye planstrategi. Når politikerne har nikked til planstrategien udarbejdes en proces for arbejdet med Naturpolitikken. Grønt Råd vil blive inddraget i denne proces.*
Administrationens forslag er at naturpolitikken bygges op over 3 visioner – 1) Byd naturen ind, 2) Giv naturen plads og 3) Slip vildskaben løs.
- Råstofplan
 - *Forhøring med fokusområder som sikring af grundvand, efterbehandling, arealanvendelse og klima – herunder genbruge råstoffer frem for at udvinde nye.*

- *Officiel høring senere.*
- *GR følger processen*
- Tillægs regulativ for rekreativ anvendelse af Ryå
 - *I Helhedsplanen for Ryå er beskrevet forskellige handlinger. Herunder også et fokus på potentialerne for Ryå. Med større og større efterspørgsel på rekreative aktiviteter på Ryå kan det være en god ide med et tillægsregulativ for den rekreative anvendelse. GR kan inddrages i udarbejdelsen heraf.*
- Vandområdeplan (VP3)
 - *GR orienteres når planen kommer og GR ønsker at blive inddraget i prioriteringen af Vandplanprojekterne i VP3.
OK hvis det vil kræve et ekstra møde pga skarpe deadlines.*
- Natura 2000 handleplaner
 - *GR orienteres når de nye planer kommer og kan spille ind med lokalkendskab ift hvor fokus evt. kan rettes hen.*

Derudover

- Forvaltning af kommunens grønne arealer (principper)
- Grønt islæt i nye lokalplaner (principper)
- Grønt input i nye energianlæg (principper)
- Nye projekter med udgangspunkt i Grønt DK kort – potentielle naturområder
- Samspil med LUP'erne – *bidrage med input til de grønne projekter der ønskes igangsat. Ildsjæleakademier.*
- Samspil med Ungeråd
- Klima og klimaadfærd (Bil, Bøf, Bolig og By)
 - *Nyt tværkommunalt projekt måske på vej. I Jammerbugt kommune vil fokus blive på bæredygtig adfærd i byerne og på begrønning af byerne.*

Der blev udtrykt ønske om at der laves en opfølgning på BNBO og på PFAS problematikken. Der skal være en orientering om den brede indsats som JK har iværksat.

4. Pause og sandwich

- 5. Form og rammer for Grønt Råd.** Grønt Råd og forretningsordenen følger valgperioden for Kommunalbestyrelsen. Evt. ændringer i forretningsordenen og/el. i sammensætningen af Grønt Råd kan derfor først træde i kraft ved næste kommunalvalg. Drøftelse af om det nuværende råd har ændringsønsker. Tidspunkt for mødeafholdelse, antal møder, antal medlemmer mm

Rådet ønsker

- *at der afholdes 4 møder om året som foreskrevet i forretningsordenen – et i hvert kvartal.*
- *at der bliver et årligt møde sammen med hele TMU*
- *at et af møderne afholdes som en bustur med besigtigelse af et el. flere naturprojekter*
- *at møderne afholdes fra kl. 15.00 – 17.30*
- *at et af møderne evt. kan være et åbent offentligt møde.*

- at der afholdes et ekstra møde om året med Grønne Råd fra andre kommuner. Det kan f.eks. være med GR Vesthimmerland og GR Thisted eller med GR Hjørring, GR Frederikshavn og GR Brønderslev.

- at dagsorden og referat lægges på hjemmesiden ifm alle møder

- 6. Grønt Råd på tværs.** De nordjyske kommuner samarbejder om flere og flere opgaver på tværs af kommunegrænserne. Kort drøftelse blandt rådets medlemmer ift. om der også i Grønt Råd er interesse for at samarbejde med andre grønne råd på tværs af kommunegrænserne?

Der er interesse – se pkt. 5

Natur på Tværs af Nordjylland – alle de nordjyske kommuners samarbejde om større og vildere natur i Nordjylland.

www.naturpåtvaers.dk

- 7. Evt.**

Tak for et godt, inspirerende og konstruktivt møde med gode input

BILAG 2

TI GRØNNE RÅD

FRA GRØNT RÅD JAMMERBUGT

Udkast udarbejdet af Marianne Stenholm, Danmarks Naturfredningsforening

Et vildere Jammerbugt

Vi arbejder på at opnå en rigere natur i Jammerbugt Kommune - og det kan du også bidrage til:

1. Giv haven lov til at være mere vild. Første betingelse er at tænke anderledes: En have skal ikke være for friseret!
2. Klip kun en del af græsplænen, gerne i afrundede former, og kun der hvor der er brug for det til færdsel, havemøbler eller spil og leg. Du vil få flere blomster i de uklippede områder til gavn for insekter og fugle.
3. Undgå brug af pesticider og spar på kunstgødningen, både af hensyn til naturen og til fremtidens drikkevand. Det vil også gavne det naturlige plante- og dyreliv.
4. Har du et gammelt træ, måske endda delvis udgået, skal du være glad! Det er levested for svampe, insekter og fugle, med lidt held også flagermus. Udgør træet en fare, kan det blive nødvendigt at beskære eller fælde det. Men så lad det ligge et passende sted, så det fortsat er et stykke levende natur. Og lad en stor stub stå!
5. Vand i haven giver ekstra liv, om det så bare er et fuglebad. Insekter, fugle og dyr har brug for vand - og du får oplevelser.
6. Saml regnvand, både til fuglebadet og vanding af have og pottedplanter. Det sparer på drikkevandet.
7. Saml afklippede grene og kvas i et fredeligt hjørne af haven, eller lav et kvashegn. Småfugle, pindsvin og insekter vil tage det til sig.
8. Plant hjemmehørende buske og træer som supplement til dine frugttræer og -buske. Et hegn med fx hassel, røn og hæg er guf for fuglene.
9. Også i den lille have er der muligheder. Krydderurter i krukker, som merian, timian og oregano, trækker sommerfugle til, når de blomstrer.
10. Husk at tage børn og børnebørn med i haven og ud i naturen - det giver glæde og frisk luft!